

Λειψυδρία και Βιώσιμη Διαχείριση στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας

Νικήτας Μυλόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής,
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,

Το υδατικό πρόβλημα στη Θεσσαλία μπορεί να χαρακτηριστεί πλέον ως μία οικολογική καταστροφή με σοβαρές περιβαλλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις. Το κύριο χαρακτηριστικό του προβλήματος είναι το μονίμως ελλειμματικό υδατικό ισοζύγιο, αφού για πολλά χρόνια στη Θεσσαλία καταναλώνονται μεγαλύτερες ποσότητες νερού από όσες εισρέουν στο πλαίσιο του ετήσιου υδρολογικού κύκλου. Αποτέλεσμα είναι ότι κάθε χρόνο, εκτός από τα ανανεώσιμα υδατικά αποθέματα, εξαντλούνται και τα μόνιμα υδατικά αποθέματα, που αποτελούν τη φυσική κληρονομιά της περιοχής. Η ορατή πλέον μείωση της παροχής του Πηνειού (με τη μέση ετήσια παροχή του να υπολείπεται του ελάχιστου επιτρεπόμενου οικολογικού ορίου), η δραματική πτώση της στάθμης στα δύο κύρια υδροφόρα συστήματα του υδατικού διαμερίσματος (με τις γνωστές συνέπειες της υφαλμύρινσης, των καθιζήσεων και των εδαφικών ρωγμών που παρουσιάζονται κάθε χρόνο) και η πασιφανής ποιοτική υποβάθμιση του συνόλου των υδατικών αποθεμάτων, δεν είναι παρά τα εμφανή σημάδια αυτής της υδατικής κρίσης.

Με δεδομένη αυτήν τη δραματική εικόνα των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά, το ζητούμενο σήμερα είναι ή άμεση αλλαγή της υδατικής πολιτικής στην περιοχή. Οι νέες δράσεις που πρέπει να αναδειχθούν θα πρέπει να κινούνται πάνω σε τέσσερις βασικούς άξονες:

- την εξοικονόμηση του χρησιμοποιούμενου νερού (ειδικότερα στον αγροτικό τομέα με εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης της ζήτησης του νερού)
- τη βιώσιμη αξιοποίηση των υδατικών αποθεμάτων, ενταγμένη σε ευρύτερο πλαίσιο-σχεδιασμό για την ανάπτυξη της περιοχής (πχ με πρόβλεψη για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών)
- την αύξηση της αποδοτικότητας των υδραυλικών έργων και
- την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς που έχει υποστεί το υδατικό σύστημα.